

LBRIS

We know
books

Adina Grigore

Ediția I

Editura Ars Libri

A

ABAC/ABACĂ/ABACA

ABAC s.n. tablă sau diagramă ce permite rezolvarea unui calcul.

ABACĂ s.f. partea superioară a capitelului unei coloane.

ABACA s.f. cânepă din Manilla.

ABCES/ACCES

ABCES s.n. colectare de puroi în interiorul unui țesut.

ACCES s.n.

1. posibilitatea de a pătrunde; intrare.
2. izbucnire puternică și trecătoare a unei stări sufletești.

ABIL/AGIL

ABIL,-Ă adj. îndemânic, iscusit, priceput.

AGIL,-Ă adj. care se mișcă ușor și repede; suplu, vioi, sprinten.

ABJUDECA/ADJUDECA

ABJUDECA vb. I. a anula, a suspenda printr-o hotărâre judecătorească.

ADJUDECA vb. I. a atribui un bun scos la licitație persoanei care oferă prețul cel mai mare.

ABJURA/ADJURA

ABJURA vb. I intr. a se lepăda de o credință, a renega public o doctrină, o părere.

ADJURA vb. I a implora, a se ruga.

ABLAȚIE/OBLAȚIE

ABLAȚIE s.f.

1. transportare, prin acțiunea vântului sau a apelor, a materialului rezultat în urma dezagregării solului.

2. îndepărtare a unui organ sau membru al corpului omenesc.

OBLAȚIE s.f. dar, ofrandă, moment în slujba catolică.

ABLATIUNE/ABLUTIUNE

ABLAȚIUNE s.f.

1. operație chirurgicală prin care se îndepărtează total sau parțial un organ, un țesut sau un membru bolnav.

2. transportare a materialului rezultat din dezagregarea rocilor prin topire, evaporare sau distrugere mecanică.

3. fenomen fizic în urma căruia un meteorit, satelit etc., străbătând atmosfera, pierde din substanță datorită încălzirii sale până la incandescență.

ABLUTIUNE s.f.

1. spălare a corpului, prescrisă de unele religii orientale, pentru purificare; îmbăiere prin duș.

2. eroziune exercitată de curenții marini de adâncime în rocile de pe fundul bazinelor marine și oceanice.

ABSIDĂ/APSIDĂ

ABSIDĂ s.f. partea bisericii, de forma unei nișe semicirculare sau poligonale, situată în continuarea navei centrale.

APSIDĂ s.f. fiecare extremitate a axei mari a a orbitei unui corp ceresc.

ABSORBANT/ADSORBANT

ABSORBANT adj., s.n. substanță care absoarbe lichide sau vapori, care

reține o parte din particulele sau din energia radiată de o sursă.

ADSORBANT s.m. corp pe suprafața căruia se fixează o substanță prin absorbție.

ABSORBI/ADSORBI

ABSORBI vb. IV tr. a suga, a înghiți, a încorpora o substanță.

ADSORBI vb. IV. tr. (despre substanțe) a se fixa pe un alt corp prin adsorbție.

ABSORBTIE/ADSORBTIE

ABSORBTIE s.f.

1. fenomen fizic prin care un corp încorporează prin difuzie din afară o substanță oarecare.

2. proces de pătrundere a apei, a substanțelor minerale și organice, precum și a gazelor, în celulele organismului.

ADSORBTIE s.f. fixare și acumulare a moleculelor unui gaz sau ale unui lichid pe suprafața unui corp solid.

ABȚINE/OBTINE

ABȚINE vb. III refl. a se stăpâni, a se reține (de la ...), a se lipsi de...

OBTINE vb. III tr. a dobândi, a primi, a căpăta ceva.

ABUZ/OBUZ

ABUZ s.n. faptă ilegală, exces.

OBUZ s.n. proiectil de artilerie.

ACCENT/ACCEPT

ACCENT s.n. pronunțare mai intensă a unei silabe; semn care marchează acest lucru.

ACCEPT s.n. acord, consimțământ.

ACCIDENTE/ACCIDENTE

ACCIDENTE s.n. lucrări tipografice mărunte și variate.

ACCIDENTE s.n. întâmplări neprevăzute, care aduc nenorociri.

ACHILIE/ACHEILIE

ACHILIE s.f. absența pepsinei și a acidului clorhidric din suc gastric.

ACHEILIE s.f. absența congenitală a buzelor.

ACMEE/ACNEE

ACMEE s.f. punct culminant al unui eveniment, al unei stări morbide.

ACNEE s.f. boală manifestată prin apariția de coșuri pe piele.

ACONIT/ACOLIT

ACONIT s.m. plantă cu flori albastre.

ACOLIT s.m. cel care ajută pe cineva într-o acțiune; părtaș al cuiva la uneltiri sau acțiuni criminale.

ACORD/ACORT

ACORD s.n. învoire, înțelegere, pact, tratat, convenție care reglementează ceva, armonie a mai multor sunete muzicale produse în același timp.

ACORT adj. simpatic, amabil, binevoitor, îndatoritor.

ACRIBIE/ACRINIE

ACRIBIE s.f. exactitate, rigurozitate, în cercetarea științifică; conștiințiozitate.

ACRINIE s.f. diminuare sau absență a unei secreții.

ACROFOBIE/ACROFONIE

ACROFOBIE s.f. teamă patologică de locuri înalte.

ACROFONIE s.f. pronunțare accentuată a inițialei unui cuvânt.

ACROMATIC/ACROAMATIC

ACROMATIC adj. Care nu se colorează cu diferiți coloranți, care dă imagini fără irizații; care nu descompune razele de lumină în culorile lor componente.

ACROAMATIC adj.

1. (rar) transmis pe cale orală.

2. rezervat inițialelor; secret.

ACROMIC/ACRONIC

ACROMIC adj. fără culoare.

ACRONIC adj. fără legătură cu timpul, atemporal.

ACTUAL/ACTUAR

ACTUAL adj. prezent, de față, de actualitate, real.

ACTUAR s.m. scrib care redacta procesele-verbale la romani.

ACȚIUNE/AUCȚIUNE

ACȚIUNE s.f.

1. desfășurare a unei activități.

2. desfășurarea întâmplărilor într-o operă sau într-un film.

3. hârtie de valoare care reprezintă o anumită parte a capitalului social al unei întreprinderi.

AUCȚIUNE s.f. vânzare publică la licitație, a anumitor bunuri; vânzare la licitație.

ADAGIO/ADAGIU

ADAGIO adv., s.n.

1. adv. în tempo lent

2. arie executată în tempo lent.

ADAGIU s.n. maximă, sentință, aforism.

ADAPTA/ADOPTA

ADAPTA vb. I tr.

1. a transforma; a potrivi

2. a se obișnui cu ceva, a se desprinde.

ADOPTA

ADOPTA vb. I tr.

1. a-și însuși felul de a fi al altcuiva; a accepta o opinie, o metodă.

2. a înfia un copil.

ADIȚIE/AUDIȚIE

ADIȚIE s.f. adăugare, adunare.

AUDIȚIE s.f. faptul de a audia muzică, audiere de muzică cu auditoriu restrâns.

ADJUVANT/ADJUTANT

ADJUVANT adj., s.n. care se asociază cu un alt medicament.

ADJUTANT s.m. ofițer care are atribuții similare unui secretar.

ADUCTOR/ABDUCTOR

ADUCTOR adj. *Mușchi aductor* = mușchi care apropie un membru de planul de simetrie al corpului sau două organe unul de celălalt.

ABDUCTOR adj. *Mușchi abductor* = mușchi care îndepărtează un membru de planul de simetrie al corpului sau două organe unul de celălalt.

AEROFAR/AEROFOR

AEROFAR s.n. dispozitiv optic de semnalare la mare distanță, care servește ca punct de reper pentru avioane în zbor.

AEROFAR s. n. aparat care furnizează aerul necesar scafandrilor în timpul șederii lor sub apă.

AEROMETRIE/AREOMETRIE

AEROMETRIE s.n. ramură a fizicii care studiază proprietățile fizice ale aerului și măsoară efectele lui mecanice.

AREOMETRIE s.f. parte a fizicii care se ocupă cu determinarea densității lichidelor.

AFABIL/AMABIL

AFABIL,-Ă adj. cordial, afectuos.

AMABIL,-Ă adj. prietenos, politicos, binevoitor.

AFAZIE/AFRAZIE

AFAZIE s.f. pierdere totală sau parțială a înțelegerii și a posibilității

de a reda cuvintele, ca urmare a unei leziuni cerebrale.

AFRAZIE s.f. dificultate de însușire corectă, gramaticală a cuvintelor în frază.

AFFECT/EFFECT

AFFECT s.n. reacție emoțională puternică și de scurtă durată.

EFFECT s.n.

1. rezultat.
2. impresie produsă asupra cuiva.

AFERENT/EFERENT

AFERENT adj. care este în legătură cu ceva, care depinde sau decurge de/din ceva, care se cuvine sau revine cuiva.

EFERENT adj. care duce în afară.

AFINA/AFÎNA

AFINA vb.l.tr.

1. a separa de impurități o masă metalică.
2. a subția firele de lână, de bumbac, etc.

AFÎNA vb.l.tr. a face ca un material granulat să fie mai rar, mai puțin compact, a-i mări volumul prin săpare, firâmițare, etc.

AFIX/INFIX

AFIX s.n. nume generic pentru prefixe, sufixe și infixe.

INFIX s.n. element fonetic care se înserează în rădăcina unui cuvânt și are valoare morfologică.

AFLUX/EFLUX

AFLUX s.n. afluență, îngrămădeală, îmbulzeală; acumulare a unui lichid într-o parte a corpului.

EFLUX s.n. mișcare a unei mase de fluid către exterior.

AFLUENT/EFLUENT

AFLUENT s.n. curs de apă care se varsă în altă apă mai mare.

EFLUENT s.n. lichid care iese dintr-o instalație.

AFUZIUNE/EFUZIUNE

AFUZIUNE s. f. stropire, aspersiune, folosită ca mijloc terapeutic.

EFUZIUNE s.f.

1. manifestare puternică a unor sentimente frumoase, nobile; căldură sufletească.
2. proces de trecere a unui gaz printr-o deschidere foarte mică.
3. erupție vulcanică.

AGAPĂ/AGAVĂ/AGATĂ

AGAPĂ s.f. ospăț între prieteni.

AGAVĂ s.f. plantă ornamentală originară din America.

AGATĂ s.f. literă cu corpul de 5,16 puncte tipografice.

AGEST/AGREST

AGEST s.n. (reg.) aluviune sau îngrămădire de bușteni, crengi, etc. aduse de ape, formând un fel de stăvilă la cotitura unui râu; loc într-un râu unde se îngrămădesc bușteni, crengi aduse de apă.

AGREST adj. câmpenesc, rustic.

AGNAT/AGNATĂ

AGNAT s.m.f. (jur.) rudă în linia paternă.

AGNATĂ s.f. animal care face parte din clasa vertebratelor acvatice lipsite de maxilarul inferior

AGREAT/AGREGAT

AGREAT,-Ă adj. văzut cu ochi buni; simpatizat.

AGREGAT s.n. grup format prin cuplarea mai multor mașini de lucru.

AJURA/ABJURA

AJURA vb. I. tr. a face un ajutor.

ABJURA vb. I. a renega public o religie; a renunța la o doctrină, la o părere etc.

ALAMĂ/ARAMĂ

ALAMĂ s.f. aliaj de cupru și zinc, galben+auriu, maleabil, cu numeroase și variate întrebuințări în industrie.

ARAMĂ s.f. metal de culoare roșatică, extrem de maleabil, cupru.

ALABASTRU/ALBASTRU

ALABASTRU s.n. varietate de ghips, care imită marmura albă.

ALBASTRU,-Ă adj., s.n.

1. adj. de culoarea cerului senin.
2. s.n. culoare fundamentală a spectrului luminii, situată între verde și indigo.

ALBINISM/ALPINISM

ALBINISM s.n. insuficiență congenitală de pigmentație a pielii, a părului sau a irisului, decolorare a frunzelor unor plante.

ALPINISM s.n. sport constând în ascensiuni pe culmi muntoase greu accesibile.

ALELĂ/ALENĂ

ALELĂ s.f. formă diferită a unei gene, care determină o trăsătură diferită a unui caracter.

ALENĂ s.f. hidrocarbură cu dublă legătură în moleculă.

ALEMONĂ/ANEMONĂ

ALEMONĂ s.f. substanță azotosă, abundentă în semințele fanerogamelor și care constituie, ca și amidonul, o substanță de rezervă.

ANEMONĂ s.f. gen de plante erbacee cu flori mari de diferite

culori, care înfloresc de obicei primăvara.

ALGINĂ/ANGINĂ

ALGINĂ s.f. substanță mucilaginoasă formată de unele alge marine în contact cu apa și folosită pentru apretare în industria pielăriei.

ANGINĂ s.f.

1. inflamație a mucoasei din fundul gâtului sau a faringelui, însoțită de greutatea de a înghiți.
2. *angină pectorală* = afecțiune caracterizată prin accese de sufocare și prin dureri în regiunea inimii.

ALICE/ELICE

ALICE s.f. pl. mici proiectile sferice de plumb, cu care sunt încărcate unele cartușe de vânătoare.

ELICE s.f.

1. organ de mașină rotitor format din pale dispuse simetric.
2. curbă în spațiu

ALIENARE/ALIENAȚIE

ALIENARE s.f. (jur.) înstrăinare a unui bun.

ALIENAȚIE s.f. (livr.) nebunie, demență.

ALINEAT/ALINIAT

ALINEAT s.n. rând retras într-un text pentru a marca schimbarea ideii.

ALINIAT,-Ă adj. care este așezat în linie dreaptă.

ALIZEU/ELIZEU

ALIZEU s.n. vânt regulat care suflă tot timpul anului în regiunile tropicale, în emisfera boreală de la nord-est către sud-vest, și în emisfera australă de la sud-vest către nord-vest.

ELIZEU s.n. gradina fabuloasă rezervată, potrivit mitologiei greco-latine, spiritelor celor dreți; rai.

ALOCAȚIE/LOCATIE

ALOCAȚIE s.f. ajutor în bani acordat de stat, în anumite condiții, unei persoane.

LOCATIE s.f. închiriere; chirie.

ALOCUȚIUNE/ELOCUTIUNE

ALOCUȚIUNE s.f. scurtă cuvântare ocazională.

ELOCUȚIUNE s.f.

1. fel de exprimare a ideilor, a gândurilor; alegerea și dispunerea cuvintelor într-un discurs.

2. parte a retoricii care tratează problemele de stil.

ALOFAN/ALOFON

ALOFAN s.n. argilă coroidală care mărește plasticitatea maselor ceramice.

ALOFON s.n. variantă a aceluiași sunet sau fenomen.

ALPACĂ/ALPAGĂ

ALPACĂ s.f.

1. animal rumegător cu lâna fină, lungă și subțire, care trăiește în America de Sud.

2. stofă fină fabricată din lâna acestui animal.

ALPAGĂ s.f. aliaj inoxidabil de nichel, cupru și zinc, folosit la fabricarea tacâmurilor instrumentelor medicale etc.

ALTERAȚIE/ALTERCAȚIE

ALTERAȚIE s.f. (muz.) modificare a înălțimii unui sunet; semnul care marchează această modificare.

ALTERCAȚIE s.f. schimb violent de cuvinte; ceartă.

ALTITUDINAL/ALTITUDINAR

ALTITUDINAL adj. de altitudine; vertical, ierarhic.

ALTITUDINAR adj. (rar) înalt, de altitudine.

ALUMIN/ALUMINĂ

ALUMIN s.n. varietate de caolin, folosită în industria cauciucului.

ALUMINĂ s.f. oxid natural de aluminiu, a cărui formă cristalizată este corindonul.

ALUVIU/ELUVIU

ALUVIU s.n. ultima epocă a erei cuaternare; holocen.

ELUVIU s.n. totalitatea rămășițelor din dezagregarea rocilor.

ALUVIUNE/ELUVIUNE

ALUVIUNE s.f. material format din bolovani, mъл, nisip și pietriș, adus de apele curgătoare și depus pe fundul albiei, pe luncă sau la vărsare.

ELUVIUNE s.f. proces de formare a eluviilor; produse ale acestui proces.

ALUZIE/ILUZIE

ALUZIE s.f. cuvânt sau frază prin care se face referire la o persoană, la o situație, fără a o numi direct.

ILUZIE s.f.

1. amăgire, înșelare, speranță neintemeiată.

2. (fig.) percepere falsă a unui obiect.

AMABIL/AMIABIL

AMABIL, -Ă adj. prietenos, politicos, binevoitor.

AMIABIL, -Ă adj. înțelegător, împăciuitoar, prietenos.

AMBRA/CAMBRA

AMBRA vb. a parfuma cu ambră.

CAMBRA vb. a se arcui, a se încovoia.

AMBRĂ/OMBRĂ

AMBRĂ s.f.

1. substanță cu miros de mere, formată în intestinul unei specii de cașalot.

2. chihlimbar.

OMBRĂ s.f. humă neagră, pământ de Siena.

AMENDA/EMENDA

AMENDA vb.

1. a îmbunătăți, a modifica prin amendamente o lege.

2. a îmbunătăți natura solului prin introducerea unor substanțe.

3. a da, a aplica cuiva o amendă.

EMENDA vb. a corecta, a îndrepta, a îmbunătăți.

AMIDOL/AMIDON

AMIDOL s.n. substanță folosită ca dezvoltator în fotografie.

AMIDON s.n. substanță organică, aflată în semințe, în fructe etc., sub formă de granule, folosită în industria alimentară, chimică etc.

AMILAZĂ/AMILOZĂ

AMILAZĂ s.f. enzima care transformă amidonul în maltoză și glucoză; diastază.

AMILOZĂ s.f. component solubil al amidonului.

AMPORTA/IMPORTA

AMPORTA vb. refl. a se mânia, a se înfuria.

IMPORTA vb. I. tr. și intr. a prezenta importanță, interes pentru cineva.

AMPUTA/IMPUTA

AMPUTA vb. I. tr. a tăia, a îndepărta pe cale chirurgicală.

IMPUTA vb. I. tr. a reproșa, a atribui cuiva fapte, atitudini nepotrivite.

ANAFORĂ/ANAFURĂ

ANAFORĂ s.f. procedeu stilistic care constă în repetarea aceluiași cuvânt la începutul mai multor fraze sau părți de frază pentru accentuarea unei idei sau pentru obținerea unei simetrii.

ANAFURĂ s.f. bucațică de prescură care se dă credincioșilor ortodocși la sfârșitul liturghiei.

ANDOCA/ANDOSA

ANDOCA vb. I. tr. a face manevra de urcare a unei nave pe un doc plutitor sau de intrare într-un doc.

ANDOSA vb. I. tr. a arăta în scris pe dosul unui cerc, al unei polițe etc. numele împuțnicului care poate să-i încaseze contravaloarea.

ANDROGEN/ANDROGIN

ANDROGEN adj., s.m. substanță care stimulează dezvoltarea caracterelor sexuale masculine.

ANDROGIN adj. hermafrodit.

ANEREZĂ/AFEREZĂ

ANEREZĂ s.f. combatere directă a unui argument.

AFEREZĂ s.f.

1. fenomen lingvistic constând în suprimarea vocalei inițiale a unui cuvânt;

2. figură retorică prin care se respinge ceea ce trebuie respins, enunțându-se ceea ce este demn de reținut.

ANGHILĂ/ANGHINĂ

ANGHILĂ s.f. pește cu corpul în formă de șarpe; țipar.

ANGHINĂ s.f. inflamație a faringelui și a amigdalelor.

ANGOLĂ/ANCORĂ

ANGOLĂ s.f. floare trandafirică din taigaua deșertului Gobi.